

Atli Dam, lögmaður:

Vónandi fáa vit eina skilagóða semju við SEV

— sum tryggjar, at mest møguligt av SEV-ætlanini verður varðveitt og av tí arbeiði, sum longu er gjørt — og samstundis tryggjar, at tað, sum restar í av orku, fæst til haldar.

M.a. hetta sigur Atli Dam, lögmaður í samrøðu við Sosialin, nú landsstýrið hevur fingið eitt álit um útbýgging av vatnorku-møguleikum í hældini í Eysturoynni.

Vit spurdu fyrst lögmann, hví landsstýrið hevur tikið stig til at seta ein arbeiðsbólk at koma við einum slíkum álit. Hann sigur:

— Álitid er gjørt — fyrri at fáa vissu fyrri, at tær útrókningar, sum hava fyrirligið um útbýgging í hældini í Eysturoynni, eru rættar — og so visa, at meginparturin av avfallinum er í erva, og at mest orka tí fæst burtur úr við at savna hetta í 300 til 350 metra hædd og síðani koyra tað oman til sjóvarmálan.

Okkurt skilagott burtur

— Eg vóni, sigur Atli Dam víðari, — at hetta álitid kann nýtast til nakað skilagott — til eina skilagóða samráðing millum SEV, landsstýrið, Orku-ráð og aðrar, soleiðis at tað frægest møguliga úrslitið fæst burtur úr.

Lögmaður visir í hesum sambandi á, at hann tí hevði ætlað at hetta álit skuldi vera meira «okkara millum», men í tíðini vit liva í er ikki gjørligt at dylja nakað fyrri pressuni — og tað skal tað heldur ikki, og vit skulu eisini hava eina frælsa pressu sum sakliga víðger sam-felagsspurningar, men eg vildi ynskt, at høvi beyðst til eina sakliga samráðing við SEV um eina semju ella eina neyðsemju, aðrenn ein verulig agitatorisk blað, útvarps- og sjónvarpsviðgerð tekur seg upp.

30 mill. kr. ónýttar í havið!

— Tað, sum hetta málið snýr seg um, sigur Atli Dam víðari, er ikki meira ella minni prestisja hjá nøkrum. Tað snýr seg um at byrgja fyrri, at einar 25-30 mill. kr. árliga í øll ár fram í tíðina skulu sleppa

at renna ónýttar í havið. Er tað so, at 25-30 mill. kr. meira kunnu vinnast í inn-tøku árliga, um SEV bert vaðar sær hesar metrar upp á vestursíðuni á Eysturoynni, so ber hetta jú ein rættiliga stóran kostnað og minkar týðningin av eini meiriløgu, sum bert er-einaferð, og tí vóni eg, at tað nú ber til at fáa eina skilagóða semju við SEV, sum tryggjar, at mest møguligt av SEV-ætlanini verður varðveitt og av tí arbeiði, sum longu er gjørt og samstundis tryggjar at tað, sum restar í av orku, fæst til haldar.

SEV viðurkennir!

— Tá nú landsstýrið setir ein arbeiðsbólk at víðgera vatnorkuspurningar í Eysturoynni og SEV longu hevur brúkt nógvan pening til kanningar-arbeiðið, er tað tá ikki at taka SEV av ræði?

— Tað er eingin loyna, at ein meirluti í landsstýrinum hevur mett, at ein nakað óðrvisi skipað útbýgging gav meira orku. Tað hava vit eisini fingið at vita frá serfrøðingum fyrri langari tíð síðani, og SEV sjálvt viðurkennir hetta í einum álit, sum teir handaðu landsstýrinum í oktober mánað í 1985. Og tá so er, so haldi eg tað er neyðugt at víðgera henda spurning, so rætt sum til ber. Eg leggi ikki í at koma inn á meira í løtuni.

Bestu orkuloysnir

— Um nú SEV als ikki fer at lurtu eftir landsstýrinum, merkir tað so, at landsstýrið fer at taka dystin upp við SEV?

— EG leggi ikki í at leggja upp til nakrar konfrontationir frammanundan eini samráðing við SEV, so slíkar hypotetískar spurningar leggi eg ikki í at svara. Eg rokni við, at innast inni eru menn so samfelagshugad, at teir eru fyrri at fáa tær best møguligu orkuloysnir fyrri samfelagið, sum kunnu fáast.

Tað, sum málið snýr seg um, er ikki ein dystur millum landsstýrið og SEV. Tað er ein avvegan millum tvey sjónarmið: ein rættiliga rúman møguleika fyrri at kunna hava ein regulatør í olveitingarskipanini við eini stórari vatn-goymslu — og so hitt, hvussu nógv skal ein gjalda í mistari orku fyrri henda regulator.

Ongantið gjørdar kanningar í hældini

— Tá nú SEV hevur brúkt so nógva orku og pening til at gera kanningar í Eysturoynni, so tykist tað rættiliga lógið, at teir ikki hava gjørt tær kanningar, sum hesin seinasti arbeiðsbólkurin nú hevur gjørt!

— Tað er nokk tíværri so, soleiðis sum bæði Berdal og Orku-ráðið hava vist á, og sum SEV eisini hevur fráboðað, at tað ongantið eru farnar fram veruligar kanningar av orkumøguleikum við útbýgging í hældini. Norðrparturin av Eysturoynni er ongantið kannaður fyrri mogleikarnar í hældini. Og hetta kemst sjálvsagt av, at SEV frá byrjan hevur valt tann møguleikan, sum liggur í teirri størri reguleringstrygdini, men minni orku.

Atli Dam, lögmaður: — Landsstýrið hevur sambært reglugerð fyrri SEV skyldu til at gera sær metingar um, hvussu ráðiligar tær iløgur og tann prispolitikur, sum SEV rekur, eru.

Oljuinn-flutningurin

Samfelagsliga sæð sær tað í løtuni út sum at man við at fremja hesa útbýggingin alla vestursíðuna av Eysturoynni í 140 metra hædd missir fyrri einar 30 milj. kr. árliga í inntøkum, og hesar skulu so fáast til vega við at framleiða streym við motororku og við einum framhaldandi innflutningi av olju.

Innflutningi av olju sleppa vit ikki undan, tí tað verður framvegis so, at meginparturin av tí orku, sum SEV skal lata, verður framleiddur við motororku, men tað at

kunna spara oljuinnflutning, sum svarar til framleiðslu av streymi til einar 30 mill. kr. árliga, tað er eisini vert at hava við í myndini.

— Eg vóni, at vit fáa eitt skilagott samstarv við SEV, nú vit fara undir hesar samráðingar seinna-partin.

Kendu okkum ikki tryggjar

— Um so er, at SEV ikki ynskir at laga seg eftir ynskjum frá landsstýrinum, fer tað so at fáa avleiðingar, at landsstýrið fer at siga nei til SEV um at taka lán?

— Eg vil ikki kommentera handa spurningin, tí hatta er at leggja upp til eina hypotetiska konfrontation.

— Men hvi hevur landsstýrið ikki svarað SEV og jattað teimum loyvi at taka lán til SEV-útbýggingina?

— Tað er sagt frá fyrri langari tíð síðani, at landsstýrið kendi seg ikki trygt við eina útbýgging, sum ikki fór hægri upp enn til 140 metrar, og at vit ynsktu, at hesin spurningurin varð kannaður nærri. Eisini orku-ráðið mælti til at kanna henda spurningin meira gjølla og sambært reglugerðini, sum er galdandi fyrri SEV, so skal landsstýrið meta um, hvussu ráðiligar tær iløgur og tann prispolitikur, sum SEV rekur, eru, og tað er ein partur av tí skyldu, sum landsstýrið hevur at fremja slíkar metingar.

Skylda okkara

— Málið hevur einki við tað at gera sum ávis bløð og persónar vilja hava tað til, at landsstýrið her vil jarðleggja ein kommunalan felagsskap, við at undirmeta hansara arbeiði. Tvørturímóti er talan um, at landsstýrið hevur skyldu til at fylgja við tí, sum SEV fyritekur sær og ikki, sigur Atli Dam at enda.

jan

útvarp feroya

Hósdagur 6. februar

- 09.30 Isle of Man: Átta ferðafólk fyrri íbúgván
- 11.01 Fiskivinnutátturin
- 14.01 Úr sjónleikarsøguni I
- 14.30 Løg mær dárar
- 15.01 Dagsins poppur
- 19.00 Reportasja
- 19.30 ToTo
- Tónleikasending hjá Janusi Petersen
- 20.00 Meg minnist

Fríggjadagur 7. februar

- 09.30 Reportasja
- 11.01 Um seyð og av seyði (e)
- 14.01 Fiskivinnutátturin (e)
- 14.30 ToTo
- Janus Petersen.
- 15.00 Ungdómsendingin: Føroyahølini í Keypmannahavn. Hvat hendir og hvør kemur?
- 19.00 Meldurin.
- Sonne Smith

Konsert-vitjan

Komandi viku fær Konsertfelagið vitjan av floytuspeglaranum Ernst Dalsgarð, ættaður av Velbastað og Nahomi Suzuki, pianisti úr Japan.

Tey bæði fara at spæla í miðhøllini í nýggja skúlanum í Vestmanna tuskvöldið 11. februar kl. 20.

Mikukvöldið kl. 21 hava tey konsert í Fuglafjarðar kirkju og hóskvöldið kl. 20 verða tey í Norðurlanda Húsinum. Hetta er fyrsta tiltak Konsertfelagsins í ár.